

Samen in Stede Broec

Raadsakkoord 2018 - 2022



Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Leeswijzer	6
3.	De kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving	7
3.1	Trends en ontwikkelingen	7
3.2	Belangrijk bij het verbeteren van de kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving.....	7
3.3	Ruimte in Stede Broec.....	7
	a. Woningbouw	7
	b. Omgevingswet	8
	c. Monumentenbeleid.....	8
	d. Centrumontwikkeling.....	8
	e. Digitale bereikbaarheid – glasvezel	9
3.4	Beheer en veiligheid in de openbare ruimte.....	9
	a. Beheer openbare ruimte.....	9
	b. Veiligheid in de openbare ruimte.....	9
	c. Een veilige en weerbare samenleving.....	9
	d. Verkeersveiligheid en infrastructuur	9
	e. Varen in Stede Broec	10
3.5	Recreatie	10
4.	Duurzaamheid	11
4.1	Trends en ontwikkelingen	11
4.2	Belangrijk bij duurzaamheid.....	11
	a. Duurzaamheid.....	11
	b. Afval.....	12
5.	Sociaal Domein	13
5.1	Trends en ontwikkelingen	13
5.2	Belangrijk in het sociaal domein	13
	a. Meedoen in Stede Broec.....	14
	b. Subsidiebeleid.....	14
	c. Cultuur	14
	d. Sport en voorzieningen	14
6.	Samenwerken en financieel beleid	15
6.1	Trends en ontwikkelingen	15
6.2	Belangrijk bij samenwerken en financieel beleid.....	15
	a. De relatie tussen de gemeente en haar inwoners.....	15
	b. Bestuurlijke toekomst van Stede Broec	16
	c. Stede Broec in West-Friesland.....	16
	d. Financieel beleid	16

7. Tot slot.....	16
Bijlage 1 - Input raadsprogramma-avond 7 juni.....	17

1. Inleiding

In de raadsvergadering van 23 april 2018 is het coalitieakkoord gepresenteerd. Dit betrof nadrukkelijk een coalitieakkoord op hoofdlijnen, omdat daarin de afspraak is gemaakt om in overleg met de gemeenteraad een raadsakkoord op te stellen. Door het coalitieakkoord te verrijken met de thema's van alle politieke partijen ontstaat een raadsakkoord waar idealiter elke partij zich in zou moeten herkennen.

Wij bieden u het raadsakkoord voor de periode 2018 – 2022 aan. In de periode tussen de presentatie van het coalitieakkoord en het nu voorliggende raadsakkoord hebben alle politieke partijen op een interactieve manier de mogelijkheid gehad de thema's die zij van belang achten voor de komende raadsperiode te bespreken. Alle onderwerpen, die zijn besproken, zijn opgenomen in een bijlage¹ bij dit raadsakkoord. Ook is op deze bijlage aangegeven of en op welke wijze het genoemde thema is opgenomen in het raadsakkoord.

Daarnaast schetst het rapport van Platform31² de trends, opgaven en ontwikkelingen, die de komende jaren landelijk, regionaal en gemeentelijk onze aandacht behoeven.

Het rapport van Platform31

Het rapport is een overzicht van trends en ontwikkelingen, die gecombineerd zijn met regionale en lokale opgaven waar de gemeente Stede Broec, de Westfrieze regio en de SED organisatie de komende jaren voor staan. Het rapport is gebaseerd op in- en externe informatie, statistieken en studies. Denk hierbij aan informatiebronnen als het CBS, Planbureau voor de Leefomgeving en onze eigen regionale en lokale (beleids)stukken.

Het onderzoeksbureau

Platform 31 is een kennis- en netwerkorganisatie. Het bureau verbindt beleid, trends en wetenschap met elkaar en vertaalt die naar opgaven waar bestuurders en beleidsmakers hun programma's, visie en uitgangspunten op kunnen richten. Het bureau heeft gelijke rapporten opgeleverd voor het stedennetwerk G32, de gemeenten in Westfriesland, maar ook voor provincies en corporaties.

In het onderzoek zijn demografische ontwikkelingen, economische structuur en arbeidsmarkt, ondernemerschap, onze sociale problematiek en ruimte & wonen geanalyseerd. Er worden 5 regionale hoofdthema's genoemd:

1. Synergie zoeken. Zodat we als gemeente op zowel SED niveau als op Westfries regio niveau elkaar verder kunnen versterken;
2. Verbeteren van "quality of life". Wegens verandering van de samenstelling van bevolking en huishoudens het transformeren en verduurzamen van de woningvoorraad;
3. Versterken van de economie. Het bevorderen van ondernemerschap en verbeterde werking van de arbeidsmarkt;
4. De duurzaamheidsopgave. Denk daarbij aan het delen van kennis, stimuleren van pilots en het uitdagen van de markt;
5. Vernieuwen en innoveren in het sociale domein. Om tot betere zorg, meer maatwerk en lagere kosten te komen, moeten de gemeenten samenwerken met vele maatschappelijke actoren.

¹ Bijlage 1

² De rapportage is gepresenteerd tijdens de regionale raadsleden bijeenkomst op 18 april en is als bijlage 2 bij het raadsakkoord gevoegd

2. Leeswijzer

In het vorige hoofdstuk zijn de 5 regionale hoofdthema's en de 4 meer specifieke Stede Broecse thema's benoemd. Een aantal van deze regionale en gemeentelijke thema's gaat goed samen. Zo wordt in zowel de regionale als gemeentelijke thema's gesproken over de veranderingen van de samenstelling van de bevolking en wat dat voor gevolgen heeft voor de woningvoorraad. Ook duurzaamheid is een voorbeeld van een thema, dat de gemeentegrenzen overschrijdt.

Dit raadsakkoord bevat in de volgende hoofdstukken de onderstaande thema's, waarbij regionale en gemeentespecifieke thema's zijn samengevoegd:

Hoofdstuk 3: De kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving

Hoofdstuk 4: Duurzaamheid

Hoofdstuk 5: Sociaal Domein

Hoofdstuk 6: Samenwerken en financieel beleid

Hoofdstuk 7: Tot slot

In deze hoofdstukken is ook nadrukkelijk rekening gehouden met het coalitieakkoord en de inbreng van alle politieke fracties bij de voorbereiding van het raadsakkoord. Het raadsakkoord is op een strategisch niveau geschreven, zodat een hoofdlijn voor de komende raadsperiode wordt uitgezet maar waar binnen deze hoofdlijn voldoende ruimte blijft bestaan om met een inbreng van iedere fractie een politieke discussie te kunnen voeren op het moment dat de situatie daar om vraagt.

3. De kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving

3.1 Trends en ontwikkelingen

Het inwonersaantal in onze gemeente is stabiel. Er wordt tot 2040 een lichte groei voorzien van enkele honderden inwoners tot ongeveer 22.000 inwoners. De samenstelling van de bevolking en huishoudens wijzigt. We zien een beperkte vergrijzing, een verwachting dat het aantal jongeren tot 20 jaar afneemt en een verschuiving in de omvang van huishoudens.

De kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving is steeds meer bepalend voor de woonplaats, die mensen kiezen. De woonwensen van inwoners variëren en de bestaande woningvoorraad moet worden aangepast aan de behoeften en opgaven. Van invloed op de woonplaatskeuze van inwoners is - naast voorzieningen - o.a. de aanwezigheid van werkgelegenheid in de omgeving. Er wordt een krimp van de beroepsbevolking voorzien en de mogelijkheid om meer banen in onze gemeente of de regio te creëren zijn beperkt. Stede Broec is meer een woon- dan een werkgemeente.

Bereikbaarheid is van groot belang. Dit geldt voor zowel de aanwezigheid van een goede infrastructuur als de beschikbaarheid van openbaar vervoer, maar ook voor snelle internetverbindingen.

3.2 Belangrijk bij het verbeteren van de kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving

Stede Broec moet voldoende aantrekkelijk blijven voor de veranderende samenstelling van de bevolking. Op het gebied van woningbouw is het goed om een betere verbinding te leggen met de beleving van inwoners in hun directe woon-, werk- en leefomgeving. Mede gelet op de demografische ontwikkelingen moet een transformatie plaatsvinden van de (bestaande) woningvoorraad, waarbij ook verduurzaming een belangrijk onderwerp is. De specifieke wensen en behoeften van inwoners worden onderzocht.

Om de vergrijzing te kunnen opvangen is een verbinding tussen wonen, voorzieningen en zorg in de buurt noodzakelijk. Mantelzorg- en kangoeroewoningen zijn hier voorbeelden van. Onze leefomgeving moet schoon en veilig zijn. Dit verhoogt de ervaren kwaliteit van de leefomgeving. Welke middelen worden ingezet om het gevoel van veiligheid te verhogen wordt op een participatieve wijze samen met inwoners en ondernemers bepaald.

3.3 Ruimte in Stede Broec

a. Woningbouw

Stede Broec is een woongemeente. De vraag naar zowel koop- als (sociale) huurwoningen is op dit moment groot. Geconstateerd wordt dat er diverse woningbouwprojecten in aanvang worden of zijn genomen en dat is goed. Met name de nieuwe woonwijk Waterweide draagt daar aan bij. We constateren dat op het gebied van (sociale) huurwoningen een aantal zaken aan de orde is. Ten eerste dat sociale huurwoningen, om gegronde redenen, niet of nagenoeg niet gebouwd worden in Waterweide en ten tweede dat de verdeling in de regio niet evenredig is. Ten derde is er te weinig doorstroming.

Ten aanzien van het eerste en derde punt is de doelstelling om bij substantiële woningbouwprojecten voor de toekomst te streven naar een gemiddelde verhouding van 70% koopwoningen en 30% (sociale) huurwoningen, om zodoende naar de toekomst toe de wachttijden voor een

(sociale) huurwoning te verkorten en de doorstroming te bevorderen. Ten aanzien van het tweede punt zal Stede Broec aandacht vragen voor een meer evenredige verdeling van koop- en (sociale) huurwoningen in regioverband, gelet ook op de opgaven waar we gezamenlijk voor staan wat betreft het huisvesten van diverse (kwetsbare) doelgroepen en de toekomstige andere bevolkingssamenstelling, die wordt verwacht.

De recente trends en ontwikkelingen volgen we nauwlettend. Bij de besluiten die we op het gebied van woningbouw nemen, waarvan de ontwikkeling van Florapark in deze raadsperiode een aanvang zal krijgen, zullen we ook de aanpassing van de bestaande bouw betrekken zodat wonen in onze gemeente steeds op de toekomst is voorbereid. Diversiteit en verduurzaming zijn hierbij belangrijke uitgangspunten.

b. Omgevingswet

Op diverse terreinen willen we inwoners en bedrijven meer betrekken bij hun woon-, werk- en leefomgeving en bij de besluitvorming hierover. Dat de Omgevingswet ons hiertoe verplicht zien we als een welkome aansporing. Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, die naar verwachting in 2021 zal zijn, willen we hier samen met onze inwoners en dan vooral de mensen die zich betrokken voelen bij hun woonomgeving, het gesprek over voeren. Naast dat de SED organisatie voldoende wordt ingeregeld op de Omgevingswet, zullen we ook inwoners voldoende platform geven om hier inbreng in te hebben. Van belang is hierbij tevens om die betrokkenheid te bestendigen.

c. Monumentenbeleid

Stede Broec heeft een monumentenbeleid gericht op het in stand houden van individueel aangewezen panden. Gangbaar en in lijn met de Omgevingswet is tegenwoordig om meer te kijken naar structuren. In het kader hiervan zijn twee onderwerpen op korte termijn actueel:

- Het mogelijk aanwijzen van het binnendijkse gebied rond de Kolk als beschermd dorpsgezicht, qua uitstraling en materialisering;
- Het silhouet van Stede Broec wordt gevormd door de diverse kerken die onze gemeente rijk is. Behoud en desgewenst herbestemming van kerkgebouwen kan een rol gaan spelen in onze gemeente en er zijn goede mogelijkheden om kerken een tweede leven te bieden. We willen een verkenning naar een kerkensie, om te voorkomen dat deze karakteristieke gebouwen in hun bestaan bedreigd zouden kunnen gaan worden.

Verder kan het huidige gemeentelijke monumentenbeleid wellicht worden versterkt door informatie in te winnen en te verschaffen over beschikbare rijkssubsidies en de voorwaarden die aan die subsidies worden gesteld.

d. Centrumontwikkeling

In juni 2016 heeft de gemeenteraad krediet beschikbaar gesteld voor doorontwikkeling van het centrumgebied. Deze lijn wordt voortgezet, waarbij het van belang is om op korte termijn een visie te ontwikkelen op de zuidkant van het Streekhof, de zogenaamde fase 5. Daarnaast wordt invulling gegeven aan de locatie Op/maat en wordt het belang van een nieuwe veilige verkeerssituatie voor de winkels aan de Middenweg nogmaals onderschreven.

e. Digitale bereikbaarheid – glasvezel

Het aanleggen en onderhoud van een snelle internetverbinding in onze gemeente is een marktactiviteit. Het is een belangrijke voorziening voor de bedrijven binnen onze gemeenten maar ook voor het buitengebied is het van groot belang dat ook Stede Broec wordt aangesloten op snel internet, zoals bijvoorbeeld glasvezel. Initiatieven tot vraagbundeling zullen worden ondersteund door de gemeente teneinde ook onze bedrijven, maar ook inwoners, te voorzien van een deugdelijke internetverbinding waarbij met meerdere aanbieders op basis van bijvoorbeeld kwaliteit en kosten keuzes gemaakt kunnen worden. Met name voor de agrarische sector is dit van groot belang.

3.4 Beheer en veiligheid in de openbare ruimte

a. Beheer openbare ruimte

Stede Broec is een mooie groene gemeente waar een goed beheer van de openbare ruimte belangrijk is. Dit heeft een positieve invloed op de eigen omgeving en saamhorigheid in de wijken. We willen het melden van constatering in de openbare ruimte, zo makkelijk mogelijk maken. Denk hierbij aan de inzet van moderne communicatie en het vanuit de gemeente actief stimuleren van het gebruik van deze middelen. Een actieve houding wordt gevraagd om innovatieve ideeën te onderzoeken om zo te komen tot een efficiënt en duurzaam beheer van de openbare ruimte.

b. Veiligheid in de openbare ruimte

In 2017 is een aanvang gemaakt met inzet van handhavers in de buitenruimte. Gastheren en -dames die signalerend en zo nodig verbaliserend op kunnen treden. Eind 2018 zal de inzet van de handhavers in de buitenruimte worden geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zullen vervolgstappen worden gezet waarbij er niet alleen aandacht is voor repressie maar ook voor preventie en voor andere vormen van toezicht in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld (mobiel) cameratoezicht op specifieke plaatsen. Bij deze vervolgstappen zal o.a. rekening worden gehouden met problemen, die worden ervaren door loslopende honden (bijtincidenten), overlast in het Streekbos, overlast door hondenpoep, vandalisme, fietsendiefstal en diefstal van buitenboordmotoren.

c. Een veilige en weerbare samenleving

Een samenleving waar iedereen zich veilig en prettig voelt is een verantwoordelijkheid van iedereen in Stede Broec. We streven een samenleving na waar mensen een eigen verantwoordelijkheid hebben en elkaar aan blijven spreken op ongemakken in de openbare ruimte, ook richting de gemeente. Het inzetten van buurtbemiddeling is hierbij een goed instrument. Schoon, heel en veilig is daarbij ons mantra. Daarbij hoort ook alertheid in het zakelijke verkeer. Tegengaan van ondermijning is in dit licht een belangrijke taak van de burgemeester.

d. Verkeersveiligheid en infrastructuur

De verkeersveiligheid speelt nadrukkelijk een rol in de komende periode. Door o.a. de ontwikkelingen m.b.t. de N23 en de woningbouwontwikkelingen in onze gemeente zullen de huidige verkeerplannen worden herijkt. Thema's die hierbij aan de orde komen zijn de doorstroomwegen, strooiroutes tijdens vorstperioden en de verkeersveiligheid op wijk- en straatniveau. Het mogelijk inrichten van 30 kilometer-zones, de verkeerssituatie rondom NS-station Bovenkarspel-Grootebroek en verkeersknelpunten rondom scholen zijn voorbeelden van verkeersveiligheid op wijk- en straatniveau. Met name de verkeersveiligheid op wijk- en straatniveau vereist nauwe betrokkenheid van inwoners, bedrijven, schoolbesturen etc. om waar mogelijk een verbeterde inrichting en veiliger verkeersgedrag te realiseren.

Na oplevering van de N307 (N23) en daarna te houden verkeerstellingen opnieuw aandacht te besteden aan een nieuwe noord-zuid verbinding voor Stede Broec; al dan niet in samenwerking met gemeente Drechterland.

e. Varen in Stede Broec

Doorvaarbaarheid van Stede Broec in een Noord-zuidverbinding maakt Stede Broec en de regio aantrekkelijker voor waterrecreatie. De aanleg van de nieuwbouwwijk Waterweide biedt een unieke kans om ten zuiden van de spoorlijn de doorvaarbaarheid van de gemeente te verbeteren. De ontsluiting van Waterweide zelf is een opdracht aan de ontwikkelaar, echter het aansluiten van de bestaande woonwijken is een opgave voor de komende jaren. Het uitgangspunt is om in de komende raadsperiode minimaal één verbinding tussen de zuidelijke groenstrook en 'de Tocht' te realiseren. We zullen ons t.a.v. waterverbindingen richten op twee aspecten:

- Werk met werk maken: koppeling van doorvaarbaarheid met reguliere (vervangings) werkzaamheden ter plaatse;
- Concentreren op laag hangend fruit: hoe kunnen we met een relatief kleine ingreep, een substantieel gebied aansluiten op de vaarroute.

In alle gevallen geldt dat burgerparticipatie van belang is. Ingrepen moeten kunnen rekenen op voldoende draagvlak in de omgeving en passen binnen het Waterplan Stede Broec 2011-2021.

3.5 Recreatie

Stede Broec vindt het belangrijk dat de eigen bevolking vrij en gratis kan recreëren aan het Markermeer in de eigen gemeente en dat de havens en het strandje van Vermeulen daartoe als eenheid in gemeentelijke handen blijven.

4. Duurzaamheid

4.1 Trends en ontwikkelingen

Om de doelstellingen uit het in 2015 in Parijs gesloten klimaatakkoord te behalen moeten en willen wij ook op lokaal niveau een bijdrage leveren. De rol van de overheid is daarbij zeker niet vrijblijvend, mede omdat de ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming vaak verregaande ruimtelijke consequenties hebben. Hierbij kan gedacht worden aan het ruimtebeslag van bijvoorbeeld zonnepanelen, aan de ruimtelijke impact van geothermie of van maatregelen in het kader van klimaatadaptatie. Ook het verduurzamen van de woningvoorraad in Stede Broec vormt een grote opgave.

Het is een uitdaging om ook inwoners meer betrokken te maken bij de noodzakelijke en wenselijke ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Deze uitdaging ligt ook binnen de SED organisatie: het streven naar duurzaamheid raakt alle gemeentelijke beleidsvelden.

4.2 Belangrijk bij duurzaamheid

Stede Broec staat samen met de regio en alle andere gemeenten in Nederland voor een duurzaamheidstransitie die in een relatief korte tijd ingrijpend onze manier van leven, wonen, werken, verplaatsen, recreëren, produceren en consumeren verandert. Een belangrijk aspect van die transitie is de energietransitie, waarbij allerlei (nieuwe) technieken moeten worden ingezet om op een duurzame manier aan onze energiebehoefte te kunnen voldoen. Een duurzame ontwikkeling van Stede Broec is alleen mogelijk in samenwerking met inwoners, ondernemers en onze andere maatschappelijke partners.

Hierbij geldt als belangrijke uitdaging om samen met inwoners en ondernemers een gezamenlijk publiek belang te formuleren. Daarbij wordt het begrip duurzaamheid breed opgevat. Het omvat uiteraard de energietransitie, en in ieder geval ook het streven naar een circulaire economie, naar duurzame mobiliteit en naar het vergroten van de biodiversiteit. Daarnaast omvat het ook het streven naar bewustwording en gedragsverandering bij onze inwoners en ondernemers.

a. Duurzaamheid

In duurzaamheid ligt een grote opgave voor Stede Broec maar feitelijk voor alle gemeenten in Nederland. Uiteraard leveren we op lokaal niveau een bijdrage aan het klimaatakkoord dat in Parijs is gesloten en hebben we als lokale overheid een voorbeeldfunctie. Wij verwachten deze periode actieve maatregelen om onze eigen gemeentelijke bijdrage te vergroten. Denk hierbij aan bijvoorbeeld verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen en het gemeentelijke wagenpark. Op alle terreinen waarop duurzaamheid van invloed is, kunnen stappen worden gezet. Deze stappen kunnen worden gezet in voorlichting en bewustwording, maar ook zal er geïnvesteerd moeten worden om de doelen te bereiken. We zullen een integraal plan voorbereiden, waarin investeringen en rendementen van de verschillende vormen van duurzaamheid kunnen worden afgewogen en keuzes, ook in tijd en geld, kunnen worden voorgelegd. Hierbij zal nadrukkelijk de samenwerking in de regio worden gezocht, omdat een aantal duurzaamheidsopgaven gemeentegrens overstijgend is.

b. Afval

Aanpassingen in de wijze van afvalinzameling heeft de afgelopen raadsperiode tot een maatschappelijk debat geleid, met gevolgen voor de inwoners. Op landelijk niveau, maar ook binnen het HVC³-gebied, wordt discussie gevoerd over wat een goede wijze van inzameling is. Afval scheiden aan de bron of afval scheiden bij het afvalbrenstation (nascheiding). Deze raadsperiode dient meer duidelijkheid te ontstaan over de meest doelmatige wijze van afvalscheiding. Het doel is om in CAW-verband te komen tot de meest optimale wijze van inzameling, daar een eenzijdige Stede Broecse oplossing een kostenverhogende werking heeft. Om te komen tot een besluit over de meest optimale wijze van afvalscheiding en inzameling zijn voor onze gemeente drie zaken van belang:

- Wat is de beste wijze van inzameling in relatie tot hergebruik van materialen?
- Wat is de beste wijze van inzameling vanuit kostenperspectief?
- Welke effecten hebben de uitkomsten van de bovenstaande 2 punten op huishoudniveau?

³ De NV HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders (46 gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland). De gemeenten en waterschappen zijn rechtstreeks aandeelhouder of via een gemeenschappelijke regeling. De gemeenten in Westfriesland zijn deelnemer via de gemeenschappelijke regeling CAW.

5. Sociaal Domein

5.1 Trends en ontwikkelingen

Na de overgang van nieuwe taken in het Sociaal Domein naar gemeenten per 1 januari 2015 staan de gemeenten voor de nog veel moeilijkere opgave om de transformatie en innovatie in het Sociaal Domein met kracht voort te zetten. Een transformatie naar méér integraal beleid en meer samenhang op het gebied van jeugd, onderwijs, welzijn, sport, inkomensondersteuning, schuldhulpverlening, re-integratie en wijkaanpak. Dit vergt samenwerking met vele maatschappelijke actoren, zoals cliënten, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, GGD, regiogemeenten, onderwijsinstellingen, Stichting Welzijn, huisartsen etc. Bovendien zijn de verbindingen tussen allerlei beleidsterreinen van belang om de transformatie tot een succes te maken.

De trend in het overheidsbeleid om mensen langer zelfstandig thuis te laten wonen zet door. Kwetsbare ouderen hebben een grotere zorgvraag. Ook de complexe zorg aan dementerenden neemt naar verwachting toe. De uitdaging is om technische mogelijkheden (domotica, consult op afstand etc.) en vernieuwingen in voldoende mate te gaan benutten. Ook dit vergt samenwerking van veel partners.

In Stede Broec zijn relatief weinig bijstandsgerechtigden, bijstandshuishoudens en bijstandsuitkeringen, afgezet tegen de gemiddelden van onze Provincie en Nederland. Ook zijn er relatief weinig inwoners met een laag inkomen en is er in Stede Broec een lager percentage kinderen dat in armoede leeft (10,1%) ten opzichte van het gemiddelde in Noord-Holland (14,4%). Tenslotte is ook de jeugdwerkloosheid lager dan in de regio, Noord-Holland en het landelijk gemiddelde.

5.2 Belangrijk in het sociaal domein

Het vormgeven van de taken binnen het Sociaal Domein verdient de komende bestuursperiode een nadere verfijning, omdat er 3 jaar na de decentralisaties steeds meer zicht is op de hulpvragen van onze inwoners en de wijze van zorgverlening. Adequate zorg blijft uitdrukkelijk het uitgangspunt. Bij de verfijning zal er nadrukkelijk aandacht zijn voor een klantgerichte uitvoering van de Participatiewet, de WMO⁴ en de Jeugdwet. Hierbij zal de aandacht met name gericht zijn op preventie. Ook zijn de financiële consequenties van de zorg in de breedste zin van het woord van groot belang. Hierbij verdient de jeugdzorg bijzondere aandacht.

In Stede Broec is bij de start van de decentralisaties voor een integrale aanpak gekozen, waarbij de uitvoering van een breed dienstenpakket uitgevoerd wordt door Stichting Welzijn Stede Broec (SWS). In andere Westfriese gemeenten zijn andere, bij hen passende, inrichtingskeuzes gemaakt. SWS vervult een rol in het brede welzijnswerk in onze gemeente. Zowel vanuit de gemeente als vanuit SWS is er behoefte aan inzicht in de resultaten en effecten van deze lokale inrichtingskeuzes. Hiertoe is inmiddels in gezamenlijk overleg een onderzoek gestart. Dit onderzoek zal in 2018 worden afgerond en de uitkomsten hiervan zullen worden betrokken in de nadere verfijning van het sociaal domein. Kaderstelling, controle, bestuurbaarheid en beheersbaarheid vormen hierbij belangrijke thema's.

⁴ Wet Maatschappelijke Ondersteuning

a. Meedoen in Stede Broec

We streven er naar dat iedereen meedoet in Stede Broec. Op de werkvloer, in het culturele leven of gewoon in de buurt en dat ongeacht leeftijd of beperking. Voor sommigen vergt dit aanpassingen in bijvoorbeeld de woning of in het vervoer. Voor mensen op of rond bijstandsniveau betekent "meedoen" dat er wellicht (financiële) ondersteuning nodig is. Toegankelijke bijzondere bijstand en ondersteuning c.q. preventiebeleid bij (problematische) schulden zijn hierbij belangrijke instrumenten. Een doelmatige inzet van de zogenaamde "Klijnsmagelden" voor jongeren is hierbij uitgangspunt. Kunnen meedoen is van belang voor iedereen. Eenzaamheid, onder andere bij ouderen, is een groeiend maatschappelijk probleem. We geven prioriteit aan het ontwikkelen van een strategie om eenzaamheid te beperken. Hierbij is het noodzakelijk om de behoeften per doelgroep te inventariseren, te bepalen welke voorzieningen er al zijn en welke aanvullingen nodig zijn.

b. Subsidiebeleid

Het huidige subsidiebeleid in Stede Broec voldoet niet. De huidige subsidieverordening en subsidieverstrekking zijn onduidelijk en moeilijk toetsbaar. Een van de eerste zaken, die in de komende raadsperiode wordt uitgevoerd, is de herijking van het subsidiebeleid om te komen tot een nieuw transparant subsidiebeleid dat duidelijkheid schept richting de inwoners en richting de betrokken verenigingen en organisaties. Het voorstel voor herijking van het subsidiebeleid wordt voor 1 juli 2019 aan de raad voorgelegd. Belangrijke aandachtspunten om te komen tot een nieuw transparant subsidiebeleid zijn:

- Voldoende ruimte voor initiatieven en projecten
- Heldere criteria voor toe- en afwijzing van subsidies
- De financiële consequenties van een nieuw subsidiebeleid
- Aandacht voor de consequenties voor de betrokken instellingen
- Een adequaat overgangsregime

c. Cultuur

Recent is de nota Cultuurbeleid vastgesteld. Het is belangrijk dat door uitvoering van dit beleid cultuur en culturele vorming in de breedste zin van het woord aandacht krijgen. Muziekonderwijs zal hier als culturele vorming in worden betrokken.

d. Sport en voorzieningen

Stede Broec is een actieve gemeente. Wij bieden veel verschillende mogelijkheden en vormen aan van sport en bewegen voor jong tot oud. Sporten en bewegen heeft een positieve invloed op de gezondheid en saamhorigheid van de samenleving. Initiatieven op het gebied van sport en bewegen zullen wij (blijven) ondersteunen en ontplooiën. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Jeugd sportpas, de ouderengym, buitenfitness, bewegingstuinen en het verbinden van sport, cultuur en onderwijs.

Daarnaast heeft Stede Broec een hoog voorzieningenniveau, dat in grote mate bijdraagt aan een prettige en actieve leefomgeving. Die willen we op peil houden en waar mogelijk verbeteren en vernieuwen. Speciale aandacht in dit kader wordt gelegd bij de toekomst van Sportcomplex de Kloet. Deze voorziening raakt gedateerd en onderzocht zal worden wat de economische levensduur van met name de sporthal en het zwembad is. Mogelijk is herstructurering of (gedeeltelijke) nieuwbouw, duurzamer en goedkoper. Ook de bouw van een multifunctionele accommodatie is wellicht een optie.

6. Samenwerken en financieel beleid

6.1 Trends en ontwikkelingen

Samenwerken kent verschillende vormen. Grotere betrokkenheid van inwoners, het meer ruimte laten voor initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen, maar ook samenwerking in de regio. Ruimte moet er zijn voor participatie, de inzet van social media, digitale raadplegingen, burgerpanels etc.

Regionale samenwerking is noodzakelijk. Het is niet haalbaar om als individuele gemeente alles zelf te doen. De regionale samenwerking in Westfriesland werpt haar vruchten af. Naast de samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen is ook de vertaling van de Westfriese ambities naar een krachtige regio belangrijk. Hiervoor is vooral het 'Pact van Westfriesland' van belang. In het evaluatierapport over dit pact wordt aanbevolen om de doelstellingen voor de komende periode meer concreet te benoemen en uit te werken. Op het terrein van de Omgevingswet, de digitalisering en de duurzaamheidsambities, biedt een gezamenlijke afstemming en aanpak meer mogelijkheden.

6.2 Belangrijk bij samenwerken en financieel beleid

Burgerparticipatie kent vele vormen, denk aan meedenken, meewerken, meefinancieren, meebeslissen, meedoen. Een balans tussen eigen en gedeelde verantwoordelijkheid, tussen private en publieke sturingsmechanismen en tussen private en publieke belangen is gewenst. Burgerparticipatie vraagt niet alleen iets van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen, maar ook inzet van ons zelf als gemeentebestuur. Er moet ruimte zijn om op een laagdrempelige wijze met elkaar in contact te komen.

Samenwerking in de regio is van cruciaal belang. Stede Broec alleen kan geen antwoord geven op de vele uitdagingen die er liggen. Krachtige stappen zijn nodig om bij te dragen aan economische ontwikkelingen in de regio en antwoord te hebben op de vraagstukken op het terrein van infrastructuur, ruimtelijke ordening, onderwijs, sociaal domein, toerisme en recreatie, arbeidsmarkt en duurzaamheid. De krachtenvelden tussen steden, gemeenten en regio's verschuiven en dit vraagt om een intensievere vorm van samenwerking. Niet alleen als gemeenten onderling, maar juist ook met onze maatschappelijke partners, ondernemers, medeoverheden etc.

a. De relatie tussen de gemeente en haar inwoners

Dit onderwerp kenmerkt zich door twee elementen: een van buiten naar binnen gerichtheid (burgerparticipatie) en een van binnen naar buiten gerichtheid (dienstverlening). Inwoners worden mondiger en de overheid heeft al lang niet meer een kennismonopolie.

Dit brengt met zich mee dat veel vaker kennis en initiatieven vanuit de samenleving een bijdrage leveren aan of zelfs vaak het startpunt vormen voor beleidsontwikkeling, planvorming en uitvoering. Een goede kans hiervoor vormt de Omgevingswet. De inbreng van de inwoners in het beleid heeft gevolgen voor de werkwijze en rollen van de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie.

Het verdient aanbeveling de hiermede gepaard gaande besturingsfilosofie meer expliciet te maken. Een modern, eigentijds bestuur staat voorop. Hiertoe moeten gemeentebestuur en SED organisatie dienstbaar zijn en mogelijk competenties ontwikkelen. Ondersteuning en een proactieve, meedenkende houding bij hulpvragen en initiatieven mag van de organisatie worden verwacht. Er zal in deze bestuursperiode nadrukkelijk aandacht worden besteed aan de inbreng

van inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en overige partners bij de totstandkoming van beleid. Wijkgericht werken is één van de vormen van projectmatige burgerparticipatie, die zal worden verkend.

b. Bestuurlijke toekomst van Stede Broec

De ambtelijke fusie organisatie is gestart in 2015. We zijn inmiddels ruim 3 jaar verder en de 3 raden van de gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland hebben in december 2017 het organisatie Ontwikkelplan vastgesteld. De verdere implementatie van het Organiserings Ontwikkelplan en daarmee de kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van de SED-organisatie wordt nu uitgevoerd. Er is vertrouwen in het raadsbreed aangenomen Organiserings Ontwikkelplan. Er zal gedurende de looptijd van het Organiserings Ontwikkelplan geen oriëntatie worden uitgevoerd op de bestuurlijke toekomst van Stede Broec om er voor te zorgen dat de organisatie in alle rust kan bouwen aan de gewenste kwantitatieve en kwalitatieve verbetering.

c. Stede Broec in West-Friesland

We zijn trots op de samenwerking in West-Friesland. Vele thema's zijn grensoverschrijdend en vragen een goede regionale afstemming. De SED-organisatie heeft als voordeel dat dit 'onder ons drieën' al bijna een vanzelfsprekendheid is. We constateren dat ook op andere terreinen goed wordt samengewerkt, zoals onder andere op het gebied van Wonen, Verkeer, Economie, Toerisme en Recreatie, Cultuur, Schuldhulpverlening, Alcohol- en Drugspreventie. Daar willen we op constructieve wijze aan blijven bijdragen.

d. Financieel beleid

Om uitvoering te geven aan alle ambities in de komende raadsperiode is een gedegen financieel beleid met een meerjarig sluitende begroting en een acceptabel gemeentelijk belastingniveau belangrijk.

In deze raadsperiode streven we een lastenverlichting na, indien de financiële positie het toelaat. Eén van de instrumenten om dit te bereiken kan een verlaging van de OZB zijn, maar lastenverlichting kan ook op andere manieren worden bereikt. Alle diensten waar onze inwoners, ondernemers en bezoekers tegen betaling gebruik van maken zullen in een breed perspectief worden beoordeeld als het gaat om mogelijke lastenverlichting. Hierbij zullen ook nieuwe vormen van leges, belastingen en retributies worden betrokken. Toeristen- en forensenbelasting zijn hier voorbeelden van.

7. Tot slot

De landelijke, regionale en gemeente-specifieke thema's zijn groot, maar dat geldt ook voor de kansen die onze gemeente te bieden heeft. Samen met alle inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners bouwen wij de komende jaren verder aan ons mooie Stede Broec.

Bijlage 1 - Input raadsprogramma-avond 7 juni

Beheer en Veiligheid Openbare Ruimte en overige RBFZ-thema's

Onderwerpen	Verwerkt in raadsprogramma?
<p><u>Veiligheid:</u> Eerst evaluatie inzet BOA's. Daarna vervolgstappen en inzet bepalen. Bij de vervolgstappen moet er aandacht zijn voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet alleen accent op repressie maar vooral aandacht voor preventie (zoals bijvoorbeeld inzetten buurtcoach en (mobiel) cameratoezicht) - Problemen die worden ervaren door loslopende honden (bijtincidenten), overlast in het Streekbos, overlast door hondenpoep, vandalisme, fietsendiefstal, diefstal van buitenboordmotoren 	Ja, in onderdeel 3.4
<p><u>Verkeer:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 30-km-zones in Stede Broec als zodanig inrichten. Hierbij kan er gedacht worden aan: <ul style="list-style-type: none"> - Auto te gast - Verkeersknelpunten bij scholen waarbij ook houding en gedrag van ouders een rol speelt 2. De verkeerssituatie rondom NS-Station Grootebroek is onoverzichtelijk. Een eventuele herinrichting kan worden betrokken bij de herinrichting van de Middenweg. 3. Na het gereedkomen van de N23 dient het gemeentelijke verkeersplan vernieuwd te worden. 	Ja, in onderdeel 3.4
<p><u>Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en positie in de regio:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er is weinig invloed op de grotere GR-en. Er zal energie gestoken worden in de GR SED. 2. Er wordt steun uitgesproken aan de SED-organisatie 3. Er kan in de regio Westfriesland op meer terreinen worden samengewerkt en geharmoniseerd. 	Ja, op hoofdlijnen in hoofdstuk 6
<p><u>Financiën:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Financiën op orde betekent dat we bij een eventuele crisis niet gelijk hoeven bezuinigen maar dat er sprake is van enig "vet op de botten". 2. Als de financiële situatie het toelaat kan een OZB-verlaging worden overwogen. Hierbij wordt gedacht aan 5% 3. Hoe gaan we om met de heffing van hondenbelasting en het aanwenden van de opbrengst? 	Ja, op hoofdlijnen in hoofdstuk 6
<p><u>Zichtbaarheid van de gemeenteraad:</u> De raad wil bijvoorbeeld in de vorm van een raadsmarkt in het Streekhof op een laagdrempelige manier met burgers in contact komen.</p>	Ja, op hoofdlijnen in hoofdstuk 6

Onderwerpen	Verwerkt in raadsprogramma?
<p><u>Ouderen:</u> Er moet een inventarisatie komen van behoeften van senioren</p>	Ja, in hoofdstuk 5
<p><u>Eenzaamheid (0-100):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Op dit thema mag in de komende raadsperiode meer ingezet worden waarbij preventie en tijdige signalering belangrijk zijn 2. Om eenzaamheid tegen te gaan is eerst een inventarisatie van behoeften per doelgroep nodig. Op basis van de inventarisatie kunnen er mogelijke voorzieningen worden getroffen. 3. Benut wat er aan voorzieningen en maatregelen al binnen en buiten de gemeente is (best practices) 	Ja, in hoofdstuk 5
<p><u>Algemene en culturele voorzieningen inclusief subsidiebeleid:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De algemene en culturele voorzieningen dienen minimaal op het huidige niveau gehandhaafd te blijven 2. Sportpark De Kloet en omgeving lenen zich goed voor het doen van onderzoek naar een multifunctionele sportaccommodatie op die plek. 3. De verbouwing/aanpassing van het Nassauparkgebouw dient zo snel mogelijk afgerond te worden 4. Het ingezette beleid om te komen tot integrale kindcentra (IKC) in Stede Broec dient gehandhaafd te blijven 5. Bij de herijking van het subsidiebeleid is het een overweging om toezicht te (gaan) houden boven een bepaalde subsidiegrens 6. Bij de herijking van het subsidiebeleid dient er rekening gehouden te worden met: <ul style="list-style-type: none"> - Ruimte voor initiatieven en projecten - Heldere en transparantie criteria voor toe- en afwijzing van subsidies - Aanhouden van het huidige totale subsidieplafond - Aandacht voor mogelijke afbouw van subsidies en een overgangsregeling - Het opstarten van de herijking in 2018 waardoor het nieuwe subsidiebeleid in 2019 gereed is 	<p>Ja, in hoofdstuk 5</p> <p>Ja, in hoofdstuk 5</p> <p>Nee, dit is een al lopend project</p> <p>Nee, ingezet beleid blijft gehandhaafd.</p> <p>Ja, op hoofdlijnen in hoofdstuk 5</p> <p>Ja, in hoofdstuk 5</p>
<p><u>WMO:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De indicatiestelling bij nieuwe aanvragen versnellen 2. De termijn van de indicatie verlengen bij chronische aandoeningen 3. Handhaven van respijtzorg 	Nee, deze besluiten zijn al genomen
<p><u>Startersleningen:</u> Het huidige systeem van startersleningen moet worden heroverwogen. Afschaffen, aanpassen of een nieuwe vorm invoeren zijn mogelijkheden.</p>	Nee, dit onderwerp wordt meegenomen in de nog op te stellen lokale woonvisie
<p><u>Participatie:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Participatie van inwoners bij het opstellen van beleid dient geïntensiveerd te worden 2. Elk jaar moet er een wijkavond worden georganiseerd waarin alle onderwerpen die in de betreffende wijk belangrijk zijn aan bod komen. 	Ja, op hoofdlijnen in hoofdstuk 6

<p>Zorg:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Met name bij jeugdzorg is communicatie van groot belang2. Mantelzorgers moeten voldoende worden ondersteund3. Bij probleemgezinnen moet er aandacht zijn voor tijdige signalering van diverse aanwezige problematiek waarvan bijvoorbeeld problematische schulden er één is.	Ja, op hoofdlijnen in hoofdstuk 5
---	-----------------------------------

Onderwerpen	Verwerkt in raadsprogramma?
<p><u>Monumentenbeleid:</u> Het huidige gemeentelijke monumentenbeleid kan worden versterkt door informatie in te winnen en te verschaffen over beschikbare rijkssubsidies en de voorwaarden die aan die subsidies worden gesteld.</p>	Ja, in hoofdstuk 3
<p><u>Woningbouw:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Door vergrijzing en langer zelfstandig wonen moet een aanvraag voor een mantelzorg- of kangoeroe woning vereenvoudigd worden. Dit kan middels een pilot en de uitkomsten hiervan kunnen worden betrokken bij de implementatie van de omgevingswet 2. Door te weinig doorstroming en een tekort aan huurwoningen dient Florapark versneld ontwikkeld te worden. 3. De doorstroming op de woningmarkt dient bevorderd te worden. Vraag en aanbod moeten goed op elkaar worden afgestemd. 4. Er dient inspanning te zijn om de wachttijd voor een huurwoning te verkorten 5. Bij nieuw- en verbouw moet er aandacht zijn voor diversiteit in woningbouw 6. Voor gasloos bouwen in Waterweide dient extra budget te komen 7. Door een verandering van gezinssamenstellingen is er extra aandacht nodig voor éénpersoonshuishoudens. Hierbij kan er gedacht worden aan tiny-houses en hofjes. 8. Er dient een visie te komen op mogelijke nieuwe woonvormen voor de komende 5 – 10 – 20 jaar. 	Ja, op hoofdlijnen in hoofdstuk 3
<p><u>Doorvaarbaarheid:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doorvaarbaarheid van Stede Broec in een noord-zuid verbinding maakt Stede Broec en de regio aantrekkelijker. Hiervoor is een goede waterverbinding met de regio ook van belang 2. De uitvoering van het waterplan heeft wellicht extra budget nodig 	Ja, in hoofdstuk 3
<p><u>Afval:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er dient een onderzoek te komen naar bronscheiding en nascheiding in het gehele CAW/HVC gebied 2. Is de huidige manier van afvalscheiding de meest doelmatige? 	Ja, in hoofdstuk 4
<p><u>Recreatie:</u> Het is belangrijk dat het Markermeer en het strandje van Vermeulen vrij toegankelijk blijven voor iedereen</p>	Nee, betreft bestaand beleid en komt verder aan de orde bij het opstellen van een visie op het gebied rond Broekerhaven
<p><u>Duurzaamheid:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gemeente Stede Broec heeft een voorbeeldfunctie als het om duurzaamheid gaat. Deze voorbeeldfunctie vraagt om voorbeeldgedrag. In dit kader dient het eigen bezit verduurzaamd te worden. 2. Onderzoek doen naar de mogelijkheden om bestaande bouw te verduurzamen. Dit kan door onderzoek te doen naar wat er is en waar met het meeste duurzaamheidsrendement op geïnvesteerd kan worden. Een van de mogelijkheden is zonnepanelen op de 	Ja, op hoofdlijnen in de hoofdstukken 3 en 4

<p>eigen gemeentelijke daken plaatsen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Stimuleren van eigen initiatief dat wordt genomen als het om duurzaamheid/energiebesparende maatregelen gaat. 4. Om eigen initiatief te stimuleren kan een (renteloze) duurzaamheidslening worden ingezet. 5. Er is de bereidheid om meer geld voor duurzaamheid beschikbaar te stellen mits er sprake is van een integraal en goed onderbouwd duurzaamheidsplan 6. Er moet een duurzaamheidsagenda komen waarin prioriteiten worden aangegeven 	
<p><u>Bereikbaarheid:</u> Om onze gemeente bereikbaar te houden is de aanleg van een dubbel treinspoor wellicht een optie. Ook kan de dienstregeling van de NS wellicht bijdragen aan een betere bereikbaarheid</p>	<p>Nee, er wordt op hoofdlijnen gesproken over bereikbaarheid maar niet over deze specifieke optie</p>
<p><u>Asbest:</u> Asbest moet gesaneerd worden. Voorlichting over wat moet en wat kan is belangrijk</p>	<p>Nee, er wordt op hoofdlijnen gesproken over duurzaamheid en afval maar niet specifiek over asbest. Voorlichting aan burgers en verwijzing naar subsidie voor verwijdering van asbest daken is bestaand beleid.</p>
<p><u>Openbaar groen:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biodiversiteit in het openbaar groen is belangrijk 2. Bij (her) inrichting van openbaar groen is burgerparticipatie belangrijk 3. Het gekozen onderhoudsniveau en het daaraan gekoppelde budget wordt geëvalueerd 	<p>Nee, Wordt al toegepast Wordt al toegepast Is al afgesproken</p>
<p><u>Ondernemers:</u> Er dient niet alleen aandacht te zijn voor woningbouw maar ook voor bouwprojecten voor ondernemers. Startende ondernemers moeten gefaciliteerd worden in de regio. Hierbij kan er onder meer gekeken worden naar leegstaande gebouwen.</p>	<p>Ja, is onderdeel van de samenwerking in de regio (pact van WF)</p>